TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2024. gada 14. marts*

Valsts pienākumu neizpilde – LESD 258. pants – Direktīva (ES) 2018/1972 – Eiropas Elektronisko sakaru kodekss – Netransponēšana un transponēšanas pasākumu nepaziņošana – LESD 260. panta 3. punkts – Prasība piespriest maksāt naudas sodu un kavējuma naudu – Soda apmēra noteikšanas kritēriji

Lietā C-439/22

par prasību sakarā ar pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam un 260. panta 3. punktam, ko 2022. gada 5. jūlijā cēlusi

Eiropas Komisija, ko pārstāv *U. Małecka*, *L. Malferrari*, *E. Manhaeve* un *J. Samnadda*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Īriju, ko pārstāv *M. Browne*, *A. Joyce*, *M. Lane* un *D. O'Reilly*, pārstāvji, kuriem palīdz *S. Brittain*, *BL*,

atbildētāja,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, S. Rodins [*S. Rodin*] un L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente),

ģenerāladvokāte: T. Čapeta [*T. Ćapeta*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

1 Ar prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu:

– konstatēt, ka Īrija, nepieņemdama normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV 2018, L 321, 36. lpp.) prasības, vai katrā ziņā nepaziņojot šos aktus Komisijai, nav izpildījusi šīs direktīvas 124. panta 1. punktā tai paredzētos pienākumus;

– piespriest Īrijai samaksāt Komisijai naudas sodu 5 544,9 EUR dienā vismaz 1 376 000 EUR;

– ja pirmajā ievilkumā aprakstītā pienākumu neizpilde turpinās līdz sprieduma pasludināšanai šajā lietā, piespriest Īrijai samaksāt Komisijai kavējuma naudu 24 942,9 EUR dienā, sākot no šīs dienas līdz dienai, kad šī dalībvalsts izpildīs tai Direktīvā 2018/1972 paredzētos pienākumus, un

– piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

2 Direktīvas 2018/1972 2. un 3. apsvērumā ir noteikts:

“(2) Komisija regulāri pārskata, kā darbojas piecas direktīvas, kas ietilpst pastāvošajā elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu regulējumā [..], jo īpaši, lai noteiktu, vai vajadzīgi grozījumi tehnoloģiju un tirgus attīstības dēļ.

(3) Komisija 2015. gada 6. maija paziņojumā, kurā izklāstīta Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai, norādīja, ka tās veiktajā telesakaru regulējuma pārskatīšanā galvenā uzmanība tiks pievērsta pasākumiem, kuru mērķis ir radīt stimulus ieguldījumiem ātrdarbīgos platjoslas tīklos, panākt konsekventāku iekšējā tirgus pieeju radiofrekvenču spektra politikā un pārvaldībā, radīt patiesa iekšējā tirgus nosacījumus, novēršot regulējuma sadrumstalotību, nodrošināt patērētāju efektīvu aizsardzību, vienādus konkurences apstākļus visiem tirgus dalībniekiem un noteikumu konsekventu piemērošanu, kā arī nodrošināt efektīvāku regulatīvo iestāžu sistēmu.”

3 Šīs direktīvas 1. pantā “Priekšmets, darbības joma un mērķis” ir noteikts:

“1. Šī direktīva izveido saskaņotu satvaru elektronisko sakaru tīklu, elektronisko sakaru pakalpojumu, saistīto iekārtu un saistīto pakalpojumu, kā arī konkrētu galiekārtu aspektu regulēšanai. Tā nosaka valsts regulatīvo iestāžu un attiecīgā gadījumā citu kompetento iestāžu uzdevumus un izveido procedūru kopumu, lai nodrošinātu tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu Eiropas visā [Eiropas] Savienībā.

2. Šīs direktīvas mērķi ir:

a) ieviest tādu iekšējo tirgu elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos, kas rada ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu un ieviešanu, noturīgu konkurenci, elektronisko sakaru pakalpojumu sadarbspēju, pieejamību, tīklu un pakalpojumu drošību un labumu galalietotājam; un

b) ar pilnvērtīgas konkurences un izvēles palīdzību visā Savienībā nodrošināt kvalitatīvus, lētus, publiski pieejamus pakalpojumus, novērst apstākļus, kuros tirgus nepietiekami apmierina galalietotāju vajadzības, tostarp galalietotāju ar invaliditāti vajadzības, lai viņi varētu piekļūt pakalpojumiem vienlīdzīgi ar citiem, un noteikt nepieciešamās galalietotāju tiesības.

[..]"

4 Minētās direktīvas 124. panta "Transponēšana" 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis līdz 2020. gada 21. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Tās nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Dalībvalstis minētos pasākumus piemēro no 2020. gada 21. decembra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos aktus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvām, kas atceltas ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums."

Pirmstiesas procedūra un tiesvedība Tiesā

5 Nesaņēmusi no Īrijas paziņojumus par normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas šai dalībvalstij jāpieņem, lai izpildītu Direktīvas 2018/1972 prasības, saskaņā ar tās 124. pantu Komisija 2021. gada 3. februārī minētajai dalībvalstij nosūtīja brīdinājuma vēstuli un aicināja to iesniegt savus apsvērumus.

6 2021. gada 7. aprīlī Īrijas iestādes atbildēja uz šo vēstuli, paskaidrojot, ka ir sākta procedūra Direktīvas 2018/1972 transponēšanai Īrijas tiesību aktos un ka tiek izstrādāti transponēšanas pasākumi.

7 Tā kā Īrijas iestādes nebija sniegušas norādes par šīs direktīvas transponēšanas grafiku vai tās transponēšanas datumu, Komisija 2021. gada 23. septembrī nosūtīja Īrijai argumentētu atzinumu, lūdzot to izpildīt līdz 2021. gada 23. novembrim.

8 Ar 2021. gada 22. novembra vēstuli, kas papildināta ar 2021. gada 26. novembra vēstuli, Īrijas iestādes lūdza pagarināt argumentētajā atzinumā noteikto termiņu. Komisija noteica jaunu termiņu – līdz 2022. gada 23. februārim.

9 2022. gada 22. februārī Īrijas iestādes atbildēja uz argumentēto atzinumu, atsaucoties uz Īrijas tiesību aktu grafika neparedzamību, lai pamatotu neiespējamību droši paredzēt Direktīvas 2018/1972 transponēšanas datumu. Tomēr tās precizēja, ka tās plāno 2022. gada aprīlī nodot *Oireachtas* (Īrijas parlaments) daļu no transponēšanas pasākumiem.

10 Uzskatot, ka Īrija nav pieņēmusi tiesību aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, Komisija 2022. gada 6. aprīli nolēma celt Tiesā šo prasību.

11 2022. gada 5. jūlijā Komisija cēla šo prasību.

12 2022. gada 16. septembra iebildumu rakstā Īrija lūdza Tiesu noteikt, ka naudas soda piespriešana ir atkarīga no nosacījuma, ka Īrija nav transponējusi Direktīvu 2018/1972 trīs mēnešu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas šajā lietā.

13 2022. gada 2. decembra atbildes rakstā uz repliku Īrija laboja savus prasījumus Tiesai gadījumam, ja tā uzskatītu, ka tiesas sēdes dienā šajā lietā šī dalībvalsts ir pilnībā transponējusi Direktīvu 2018/1972:

– konstatēt, ka vairs nav jālemj par prasību piespriest Īrijai maksāt kavējuma naudu, un

– konstatēt, ka nav jālemj arī par prasību piespriest Īrijai samaksāt naudas sodu, jo Īrijai juridiski neesot bijis iespējams transponēt šo direktīvu, ievērojot tās Konstitūciju, pirms *Supreme Court* (Augstākā tiesa, Īrija) 2021. gada 6. aprīļa sprieduma lietā *Zalewski v Adjudication Officer* (turpmāk tekstā – "spriedums *Zalewski*"), vai – pakārtoti –, ka grūtībās, kuras radušās, transponējot minēto direktīvu, Īrija nebija vainīga un ka Tiesai tās būtu jāņem vērā, aprēķinot jebkādu naudas sodu, kas varētu tikt piemērots.

14 2022. gada 2. decembrī rakstveida process šajā lietā tika pabeigts.

15 Ar 2023. gada 5. jūlija aktu Īrija informēja Tiesu, ka 2023. gada 16. jūnijā tā ir paziņojusi Komisijai pasākumus, ar kuriem, pēc tās domām, tā ir pilnībā transponējusi Direktīvu 2018/1972, izņemot tās 110. pantu, kurš, pēc šīs dalībvalsts domām, būtu jātransponē pēc iespējas drīz.

16 Komisija 2023. gada 3. oktobrī iesniedza piezīmes par šo jautājumu un pielāgoja savus secinājumus.

17 Komisija uzskata, ka attiecīgie pasākumi vēl nenodrošina pilnīgu Direktīvas 2018/1972 transponēšanu, jo ar tiem netiek transponēts tās 110. pants, un ka, lai šo transpozīciju varētu uzskatīt par pilnīgu, tai būtu jāpaziņo par 110. panta transponēšanas pasākumiem.

18 Tomēr, ņemot vērā Īrijas panākto progresu šīs direktīvas transponēšanā, Komisija arī pielāgoja savus secinājumus par finansiālajām sankcijām.

19 Attiecībā uz naudas sodu Komisija samazināja smaguma koeficientu un lūdza Tiesu piemērot naudas sodu 4 944 500 EUR par laikposmu no nākamās dienas pēc minētās direktīvas transponēšanas termiņa beigām, proti, no 2020. gada 22. decembra līdz 2023. gada 8. jūnijam, un naudas sodu, pamatojoties uz pamatsummu 1100 EUR dienā, par laikposmu no šī sprieduma 15. punktā minēto pasākumu stāšanās spēkā, t.i., no 2023. gada 9. jūnija, līdz pārkāpuma beigu datumam vai, ja pienākumi netiek izpildīti, līdz dienai, kad pasludināts spriedums šajā lietā.

20 Saistībā ar kavējuma naudu Komisija tagad ierosina Tiesai noteikt kavējuma naudu 4950 EUR dienā līdz dienai, kad Īrija pilnībā izpildīs Direktīvas 2018/1972 124. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.

21 2023. gada 27. oktobrī Īrija iesniedza apsvērumus par Komisijas prasījumu pielāgojumiem. Šajos apsvērumos tā būtībā tikai atkārtoja savus aizstāvības argumentus, it īpaši argumentu par neiespējamību transponēt Direktīvu 2018/1972 pirms sprieduma lietā *Zalewski* pasludināšanas.

22 2023. gada 29. novembrī Īrija informēja Tiesu, ka tā tajā pašā dienā ir pieņēmusi Direktīvas 2018/1972 110. panta transponēšanas pasākumus un ka tādēļ tā uzskata, ka ir pilnībā transponējusi šo direktīvu savos tiesību aktos. Tā norāda, ka šādos apstākļos kavējuma naudas noteikšana vairs nav pamatota.

23 Ar 2023. gada 14. decembra vēstuli Komisija paturēja tiesības paziņot Tiesai šo pasākumu novērtējuma rezultātu, kā arī iespējamo ietekmi uz secinājumiem par sankciju piemērošanu šai dalībvalstij.

24 Ar 2024. gada 2. februāra aktu Komisija informēja Tiesu, ka Īrijas veiktā Direktīvas 2018/1972 transponēšana var tikt uzskatīta par pabeigtu 2023. gada 1. decembrī un ka tā daļēji ir atteikusies no savas prasības, atsaucot prasību piespriest šai dalībvalstij maksāt kavējuma naudu, precizējot savus prasījumus piespriest minētajai dalībvalstij samaksāt naudas sodu un šo sodu noteikt 5 137 000 EUR.

25 2024. gada 12. februārī Īrija iesniedza apsvērumus par Komisijas daļējo atteikšanos no prasības un tās prasījumu pielāgojumiem.

Par prasību

Pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 258. pantam

Lietas dalībnieku argumenti

26 Komisija atgādina, ka saskaņā ar LESD 288. panta trešo daļu dalībvalstīm jāpieņem noteikumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu direktīvu transponēšanu valsts tiesību sistēmā šajās direktīvās noteiktajos termiņos, un šie noteikumi nekavējoties jāpaziņo Komisijai.

27 Komisija precizē, ka pienākumu neizpilde jāvērtē, ņemot vērā situāciju attiecīgajā dalībvalstī, kāda tā bija argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās.

28 Šajā gadījumā, beidzoties šim termiņam vai pat šīs prasības celšanas dienā, Īrija vēl nebija pieņēmusi tiesību normas, kas vajadzīgas, lai transponētu Direktīvu 2018/1972 tās valsts tiesībās, un katrā ziņā nebija par tām paziņojusi Komisijai.

29 Komisijas ieskatā Īrija faktiski neapstrīd tai pārmesto pienākumu neizpildi, bet tikai atsaucas uz praktiskiem un iekšējiem apstākļiem, lai to attaisnotu. Taču direktīvas netransponēšanu tajā paredzētajā termiņā nevarot attaisnot ar šādiem apstākļiem.

30 Īrija atzīst, ka tā nebija pieņēmusi noteikumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvas 2018/1972 prasības pirms šajā direktīvā paredzētā transponēšanas datuma.

31 Tomēr tā precizē, ka, pirmkārt, Īrijas valdība ir apstiprinājusi likumprojektu par [elektronisko] sakaru regulējumu (turpmāk tekstā – "likumprojekts"), kuru Īrijas parlaments esot izskatījis 2022. gada rudenī un ar kuru daļēji tiekot īstenota minētā direktīva, un, otrkārt, tā esot iesniegusi arī *statutory instrument* (reglamentējošs akts) *SI No 444 of 2022*, kas ir parakstīts un publicēts un

esot piemērojams no likumprojekta spēkā stāšanās brīža. Īrija norādīja, ka likumprojekta un šī reglamentējošā akta galīgā versija tikšot publicēta līdz 2022. gada 30. septembrim un ka likums visticamāk tikšot izsludināts ne vēlāk kā 2022. gada beigās.

32 Lai attaisnotu kavēšanos, Īrija paskaidro, ka spriedumā *Zalewski Supreme Court of Ireland* (Augstākā tiesa) ir nospriedusi, ka *Workplace Relations Commission* (Darba tiesisko attiecību komisija, Īrija), kas ir struktūra, kura ir atbildīga par darba tiesību strīdu izšķiršanu Īrijā, piedalās tiesvedības īstenošanā saskaņā ar Īrijas Konstitūcijas 37. pantu. Šādi rīkojoties, *Supreme Court* (Augstākā tiesa) esot grozījusi savu agrāko judikatūru.

33 Tādējādi nepieciešamība pielāgot likumprojektu tā, lai tas atbilstu jaunajām konstitucionālajām prasībām, kas ir piemērojamas tiesu iestādēm un kas izriet no šī sprieduma, esot bijis galvenais kavēšanās iemesls šī projekta izstrādē. Ar minēto spriedumu esot ievērojami paplašināts to kompetenču skaits, kuras saskaņā ar Īrijas konstitucionālajām tiesībām tiek uzskatītas par tādām, kas ietver tiesas spriešanu, tāpēc varētu uzskatīt, ka iestādes, kuras iepriekš uzskatītas par tādām, kam ir tikai administratīva vai reglamentējoša kompetence, piedalās tiesas spriešanā, īstenojot noteiktas to reglamentējošo lēmumu pieņemšanas pilnvaras, it īpaši tādas, kuras paredz lemt par indivīdu tiesībām strīdos.

34 Šādos apstākļos Direktīvas 2018/1972 novēlota īstenošana Īrijā galvenokārt esot saistīta ar ievērojamajām pūlēm, kas tika pieliktas, lai nodrošinātu šīs direktīvas ieviešanu atbilstoši jaunajām konstitucionālajām prasībām, kuras ieviestas pēc minētās direktīvas transponēšanas termiņa beigām. Turklāt šī termiņa ievērošana nebūtu ļāvusi ņemt vērā spriedumu *Zalewski*, un tas būtu varējis likt konstatēt, ka veids, kādā Īrija īstenoja šo direktīvu, bija prettiesisks.

Tiesas vērtējums

35 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākumu neizpildes fakts ir novērtējams atkarībā no stāvokļa, kāds attiecīgajā dalībvalstī bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un vēlāk notikušās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (spriedums, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Turklāt Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka tad, ja direktīvā ir skaidri paredzēts dalībvalstu pienākums nodrošināt, ka tās īstenošanai vajadzīgajos noteikumos ir ietverta atsauce uz šo direktīvu vai šāda atsauce ir pievienota to oficiālajai publikācijai, dalībvalstīm katrā ziņā jāpieņem pozitīvs tiesību akts, ar kuru attiecīgā direktīva tiek transponēta (spriedums, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Šajā lietā termiņš atbildes sniegšanai uz argumentēto atzinumu, ko Komisija bija pagarinājusi, beidzās 2022. gada 23. februārī. Tāpēc apgalvojums par pienākumu neizpildes esamību vai neesamību jāizvērtē, ņemot vērā to valsts tiesību aktu stāvokli, kas bija spēkā šajā datumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Šajā ziņā nav strīda par to, ka minētajā datumā Īrija nebija nedz veikusi vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pilnīgu Direktīvas 2018/1972 transponēšanu, nedz arī –tātad – paziņojusi tos Komisijai.

39 Lai attaisnotu savu pienākumu neizpildi, Īrija atsaucas uz nepieciešamību ņemt vērā jaunās konstitucionālās prasības, kas piemērojamas tiesu iestādēm un kas izriet no sprieduma lietā *Zalewski*, un kas likumdošanas procesu esot padarījušas ļoti sarežģītu.

40 Tomēr ar šādu argumentu nevar pamatot Komisijas pārmesto pienākumu neizpildi.

41 Apgalvotā Direktīvas 2018/1972 transponēšanas iekšējā procesa sarežģītība nav atbilstoša, jo saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prakse vai problēmas, kas izriet no dalībvalsts iekšējās sistēmas, nevar nedz attaisnot no Savienības direktīvām izrietošu pienākumu un termiņu neievērošanu, nedz arī – tātad – to, ka direktīvas tiek transponētas novēloti vai nepilnīgi (spriedums, 2021. gada 13. janvāris, Komisija/Slovēnija (FITD II), C-628/18, EU:C:2021:1, 79. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 Tāpēc jākonstatē: tā kā Īrija argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa – ko Komisija pagarināja – beigās nav pieņēmusi normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvas 2018/1972 prasības, un tātad nav paziņojusi Komisijai šos pasākumus, tā nav izpildījusi šīs direktīvas 124. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.

Par prasībām atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam

Par prasību piespriest maksāt kavējuma naudu

43 Kā norādīts šī sprieduma 24. punktā, ar 2024. gada 2. februāra aktu Komisija atzina: var uzskatīt, ka Īrijā ir pabeigusi Direktīvas 2018/1972 transponēšanu 2023. gada 1. decembrī, un tāpēc atsauca prasību noteikt kavējuma naudu.

44 Šādos apstākļos par šo prasību vairs nav jālemj.

Par prasību piespriest maksāt naudas sodu

– *Lietas dalībnieku argumenti*

45 Prasības pieteikumā Komisija uzsver, pirmkārt, ka Direktīva 2018/1972 ir pieņemta saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru un tādējādi ietilpst LESD 260. panta 3. punkta piemērošanas jomā un, otrkārt – tas, ka Īrija nav izpildījusi šīs direktīvas 124. pantā paredzētos pienākumus tādēļ, ka šī dalībvalsts Komisijai nav paziņojusi šīs direktīvas transponēšanas noteikumus, acīmredzami ir uzskatāms par minētās direktīvas transponēšanas pasākumu nepaziņošanu LESD 260. panta 3. punkta izpratnē.

46 Komisija atgādina, ka tās Paziņojuma 2011/C 12/01 "LESD 260. panta 3. punkta īstenošana" (OV 2011, C 12, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "2011. gada paziņojums") 23. punktā tā ir konkretizējusi, ka sodi, kādus tā piedāvās saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, tiks aprēķināti atbilstoši tai pašai metodei, kas tiks izmantota, vēršoties Tiesā saskaņā ar 260. panta 2. punktu, kā izklāstīts tās Paziņojuma SEC(2005) 1658 "[LESD 260.] panta īstenošana" (turpmāk tekstā – "2005. gada paziņojums") 14.–18. punktā.

47 Tāpēc soda noteikšanai esot jābalstās, pirmkārt, uz pārkāpuma smagumu, otrkārt, uz tā ilgumu un, treškārt, uz nepieciešamību nodrošināt paša soda preventīvo iedarbību, lai izvairītos no recidīviem.

48 Pirmām kārtām, runājot par pārkāpuma smagumu, saskaņā ar 2005. gada paziņojuma 16. punktu un 2011. gada paziņojumu smaguma koeficientu Komisija noteica, ņemot vērā divus parametrus, proti, pirmkārt, Savienības tiesību normu, kas ir pārkāpuma priekšmets, nozīmīgumu un, otrkārt, tā ietekmi uz attiecīgajām vispārējām un konkrētām interesēm

49 Tādējādi Komisija norāda, no vienas puses, ka Direktīva 2018/1972 ir galvenais tiesību akts elektronisko sakaru jomā. Vispirms Eiropas Elektronisko sakaru kodekss (turpmāk tekstā – "EESK") modernizējot Savienības tiesisko regulējumu elektronisko sakaru jomā, stiprinot patērētāju izvēli un tiesības, nodrošinot augstākus sakaru pakalpojumu standartus, veicinot ieguldījumus ļoti augstas veiktspējas tīklos un bezvadu piekļuvi ļoti augstas veiktspējas savienojamībai visā Savienībā. Turpinājumā EESK paredzot noteikumus par elektronisko sakaru nozares organizāciju, tostarp tās institucionālo struktūru un pārvaldību. Tā noteikumi pastiprinot valsts regulatīvo iestāžu lomu, nosakot minimālo kompetenču kopumu šīm iestādēm, kā arī stiprinot to neatkarību, nosakot kritērijus iecelšanai amatā un informācijas paziņošanas pienākumus. Turklāt EESK nodrošinot arī efektīvu radiofrekvenču spektra pārvaldību (turpmāk tekstā – "spektrs"). Šie noteikumi uzlabojot dalībvalstu prakses saskaņotību attiecībā uz būtiskiem spektra atļauju aspektiem. Ar minētajiem noteikumiem tiekot veicināta konkurence starp infrastruktūru un ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu visā Savienībā. Visbeidzot EESK reglamentējot dažādus elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas aspektus, tostarp universālā pakalpojuma saistības, numerācijas resursus un galalietotāju tiesības. Šo noteikumu pastiprināšanas mērķis esot palielināt patērētāju drošību un aizsardzību – jo īpaši piekļuvi šiem pakalpojumiem par pieņemamu cenu.

50 No otras puses, Direktīvas 2018/1972 netransponēšana Īrijas tiesībās, pirmkārt, kaitējot regulēšanas praksei visā Savienībā attiecībā uz elektronisko sakaru sistēmas pārvaldību, spektra atļaujām un tirgus piekļuves noteikumiem. Tāpēc uzņēmumi negūstot labumu nedz no konsekventākām un paredzamākām procedūrām esošā spektra izmantošanas tiesību piešķiršanai vai atjaunošanai, nedz no regulējuma paredzamības, kas izriet no spektra izmantošanas licenču minimālā 20 gadu termiņa. Šādi trūkumi tieši ietekmējot ļoti augstas veiktspējas tīklu pieejamību un izvēršanu Savienībā. Otrkārt, patērētāji nevarot gūt labumu no virknes praktisku priekšrocību, kas viņiem ir piešķirtas ar šo direktīvu, piemēram, no risinājumiem, lai piekļūtu cenas ziņā pieejamu sakaru pakalpojumu sniegšanai, prasības sniegt viņiem skaidru informāciju par līgumiem, pienākuma piemērot pārredzamus tarifus, tīklu nodrošinātāju maiņas vienkāršošanas, lai veicinātu pieejamākas mazumtirdzniecības cenas, un prasības operatoriem sniegt galalietotājiem ar invaliditāti līdzvērtīgu piekļuvi sakaru pakalpojumiem.

51 Tā kā Komisija nav konstatējusi atbildību pastiprinošus vai mīkstinošus faktorus, šajā lietā tā piedāvā smaguma koeficientu 10. Komisija uzskata, ka šāds koeficients būtu jāsamazina līdz 2 attiecībā uz laikposmu pēc 2023. gada 9. jūnija, kas ir datums, kad stājās spēkā Īrijas paziņotie Direktīvas 2018/1972 daļējas transponēšanas pasākumi.

52 Otrām kārtām, attiecībā uz pienākumu neizpildes ilgumu Komisija apgalvo, ka tā atbilst laikposmam no nākamās dienas pēc Direktīvas 2018/1972 transponēšanas termiņa beigām, proti, 2020. gada 22. decembra, līdz dienai, kad pieņemts lēmums vērsties Tiesā ar šo prasību, tas ir,

2022. gada 6. aprīlim. No tā izrietot, ka attiecīgais termiņš ir piecpadsmit mēneši. Piemērojot koeficientu 0,10 mēnesī, kas paredzēts 2005. gada paziņojuma 17. punktā, skatītā kopā ar 2011. gada paziņojumu, ilguma koeficients tātad esot 1,5.

53 Trešām kārtām, attiecībā uz Īrijas maksātspēju Komisija ir piemērojusi reizinātāju "n", kas paredzēts tās Paziņojumā 2019/C 70/01 "Grozījumi vienreizējo maksājumu [naudas sodu] un kavējuma naudas aprēķināšanas metodē, ko Komisija ierosinājusi pārkāpuma procedūrās Eiropas Savienības Tiesā" (OV 2019, C 70, 1. lpp.). Šajā koeficientā tiktu ņemti vērā divi elementi, proti, iekšzemes kopprodukts (IKP) un attiecīgās dalībvalsts institucionālā ietekme, ko nosaka šai dalībvalstij Eiropas Parlamentā piešķirto vietu skaits.

54 Lai gan Tiesa 2022. gada 20. janvāra spriedumā Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*) (C-51/20, EU:C:2022:36) jau ir apšaubījusi gan otrā elementa, gan šajā paziņojumā paredzētā korekcijas koeficienta 4,5 atbilstību, tomēr Komisija šajā gadījumā nolēma piemērot tajā paredzētos kritērijus, gaidot, kad tiks pieņemts jauns paziņojums, kurā būtu ņemta vērā šī nesenā Tiesas judikatūra.

55 Tādējādi saskaņā ar Komisijas Paziņojumu 2022/C 74/02 "Par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas [naudas sodus] un kavējuma naudas, ko Komisija Eiropas Savienības Tiesai ierosina piemērot pārkāpumu procedūrās" (OV 2022, C 74, 2. lpp.; turpmāk tekstā – "2022. gada paziņojums") reizinātājs "n" Īrijai esot 0,61. Tomēr 2023. gada 3. oktobra apsvērumos Komisija piemēroja reizinātāju "n" 0,55, kas tagad šai dalībvalstij bija paredzēts Komisijas Paziņojuma 2023/C 2/01 "Finanšu sodi pārkāpumu procedūrās" (OV 2023, C 2, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "2023. gada paziņojums") I pielikumā.

56 Atbilstoši Komisijas Paziņojumam 2017/C 18/02 "[Savienības] tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu" (OV 2017, C 18, 10. lpp.), tā lūdz Tiesu noteikt Īrijai naudas sodu par laikposmu no dienas, kad beidzies Direktīvā 2018/1972 paredzētais transponēšanas termiņš, līdz dienai, kad šī dalībvalsts ir pilnībā izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar šo direktīvu, proti, līdz 2023. gada 1. decembrim.

57 No 2005. gada paziņojuma 20. punkta izrietot, ka naudas sodam vismaz vajadzētu būt noteiktam minimālajam apmēram, atspoguļojot principu, ka ikviens Savienības tiesību ilgstošas neizpildes gadījums pats par sevi neatkarīgi no jebkādiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem ir tiesiskuma principa aizskārums tiesiskā kopienā, un tas prasa reālu sodu. Saskaņā ar 2022. gada paziņojumu minimālais naudas sods Īrijai būtu 1 376 000 EUR.

58 Piemērojot metodi, kas noteikta 2005. un 2011. gada paziņojumos, ja naudas soda aprēķina rezultāts pārsniegtu šo minimālo naudas sodu, Komisija piedāvājot Tiesai naudas sodu noteikt, reizinot dienas naudas soda apmēru ar to dienu skaitu, kurās attiecīgais pārkāpums ir turpinājies no datuma pēc attiecīgajā direktīvā paredzētā transponēšanas termiņa beigām līdz datumam, kad šis pārkāpums beidzas, vai, ja tas turpinās, sprieduma, kas pasludināts saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, pasludināšanas datumam. Tādējādi naudas soda summa par dienu esot jāaprēķina, reizinot vienoto pamatsummu, kas piemērojama naudas soda dienas summas aprēķināšanai, piemērojot smaguma koeficientu un reizinātāju "n". Atbilstoši 2023. gada paziņojuma I pielikuma 2. punktam šī vienotā pamatsumma esot 1000 EUR. Šajā lietā attiecībā uz pirmajām 899 pienākumu neizpildes dienām, proti, no 2020. gada 22. decembra līdz 2023. gada 8. jūnijam, smaguma koeficients ir 10 un laikposmā, kas sākās 2023. gada 9. jūnijā – 2. Reizinātājs "n" ir 0,55. No tā izrietot, ka naudas soda apmērs ir 4 944 500 EUR par laikposmu no 2020. gada 22. decembra līdz 2023. gada 8. jūnijam un 1100 EUR dienā par laikposmu no 2023. gada 9 jūnija līdz dienai, kad

Īrija ir pilnībā izpildījusi savus pienākumus saskaņā ar Direktīvu 2018/1972, proti, līdz 2023. gada 30. novembrim. Tāpēc Komisija lūdz Tiesai piespriest Īrijai pienākumu maksāt 5 137 000 EUR naudas sodu.

59 Iebildumu rakstā Īrija vienīgi lūdz, lai, ņemot vērā iemeslus, uz kuriem tā ir norādījusi pirmstiesas procedūras laikā, lai pamatotu savu kavēšanos Direktīvas 2018/1972 transponēšanā, Tiesa piespriestu tai samaksāt naudas sodu, kas maksājams trīs mēnešus pēc sprieduma pasludināšanas šajā lietā, gadījumā, ja tā netransponētu šo direktīvu pirms šī termiņa beigām.

60 Replikā Komisija no tā secina, ka Īrija netieši lūdz naudas soda samaksāšanai paredzēt nosacījumu un atlikt to.

61 Komisija uzskata, ka šis lūgums jānoraida. Proti, Īrija tikai izskaidro iemeslus, kādēļ tā kavē Direktīvas 2018/1972 transponēšanu, būtībā atsaucoties uz konstitucionāla rakstura grūtībām, kas saistītas ar šo transponēšanu. Tomēr šādi iemesli neesot pietiekami, lai pamatotu šādu pienākumu neizpildi, un tas tā vēl jo vairāk esot tādēļ, ka šī pienākumu neizpilde joprojām esot turpinājusies un šī dalībvalsts neesot sadarbojusies.

62 Atbildes rakstā uz repliku Īrija precizē, ka pretēji Komisijas apgalvojumiem tā esot sadarbojusies ar šo iestādi visas procedūras laikā. Turklāt tai neesot jāuzliek nekāds naudas sods. Proti, pirmkārt, sākotnējā kavēšanās – tā, kas atbilst laikposmam no minētās direktīvas transponēšanas datuma, t.i., no 2020. gada 21. decembra, līdz dienai, kad pasludināts spriedums *Zalewski*, proti, 2021. gada 6. aprīlim, esot saistīta ar Covid-19 pandēmiju un tās izraisītajiem traucējumiem. Otrkārt, tāds pavērsiena punkts kā spriedums *Zalewski* esot ārkārtīgi neparasts notikums.

63 Tādējādi Īrijas kavēšanās Direktīvas 2018/1972 transponēšanā kopš 2021. gada 6. aprīļa esot notikusi tādu apstākļu dēļ, kurus tā pilnībā nekontrolēja.

64 Šādos apstākļos naudas soda samaksas piespriešanai Īrijai nebūtu nekādas preventīvas ietekmes un tāpēc tai nebūtu jānotiek ar nosacījumu, ka dienā, kad notiek tiesas sēde šajā lietā, Direktīva 2018/1972 ir transponēta.

65 Pakārtoti Īrijai esot jāpiespriež samaksāt ļoti pieticīgs naudas sods. Proti, iemesli, kuru dēļ Īrija nav transponējusi Direktīvu 2018/1972, ļaujot konstatēt, ka šī dalībvalsts ir saskārusies ar nepārvaramām grūtībām, par kurām tā nekādā veidā nav atbildīga.

– *Tiesas vērtējums*

66 Tā kā ir pierādīts – kā izriet no šā sprieduma 42. punkta –, ka argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa, kuru Komisija ir pagarinājusi, beigās Īrija nebija paziņojusi Komisijai nevienu Direktīvas 2018/1972 transponēšanas pasākumu LESD 260. panta 3. punkta izpratnē, šādi konstatētā pienākumu neizpilde ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.

67 Komisija lūdz piemērot naudas sodu.

68 Saskaņā ar Tiesas judikatūru naudas soda samaksas atbilstoši šai tiesību normai piespriešana balstās uz izvērtējumu, kāda ir attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes ietekme uz privātajām un sabiedriskajām interesēm, it īpaši, ja pienākums nav ticis izpildīts ilgstoši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

69 Attiecībā uz iespēju noteikt naudas sodu šajā lietā jāatgādina, ka tieši Tiesai – katrā lietā un ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, kā arī Tiesas ieskatā vajadzīgo pārliecināšanas un atturēšanas pakāpi – jānosaka atbilstoši finansiālie sodi, lai tostarp novērstu līdzīgu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtošanos (spriedums, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 69. punkts un tajā minētā judikatūra).

70 Šajā lietā jāuzskata – kaut arī Īrija ir sadarbojusies ar Komisijas dienestiem visā pirmstiesas procedūras laikā un tā ir tos informējusi par iemesliem, kuru dēļ tā nav varējusi nodrošināt Direktīvas 2018/1972 transponēšanu Īrijas tiesībās, visi tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas saistīti ar konstatēto pienākumu neizpildi, proti, tas, ka argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās un pat šīs prasības celšanas dienā nebija paziņoti pasākumi, kuri vajadzīgi, lai transponētu šo direktīvu līdz argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām, ir norāde uz to, ka, lai efektīvi novērstu tādu pašu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtošanos nākotnē, ir nepieciešams pieņemt tādu preventīvu pasākumu kā naudas soda noteikšana (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 Šo vērtējumu neatspēko šī sprieduma 62. punktā izklāstītā Īrijas argumentācija.

72 Pirmkārt, apgalvojumam par grūtībām saistībā ar sprieduma *Zalewski* pasludināšanu, nav nozīmes, jo, kā atgādināts šī sprieduma 41. punktā, dalībvalsts iekšējās kārtības prakse vai situācijas nevar attaisnot ne no Savienības direktīvām izrietošo pienākumu un termiņu neievērošanu, ne arī tātad to novēlotu vai nepilnīgu transponēšanu.

73 Otrkārt, attiecībā uz Covid-19 pandēmijas sekām, kas izpaudās 2020. gada sākumā, pietiek norādīt, ka Savienības likumdevējam būtu bijis jāpagarina Direktīvas 2018/1972 transponēšanas termiņš, ja tas būtu uzskatījis, ka šīs pandēmijas, kura ietekmēja visu Savienības teritoriju, sekas bija tādas, kas liedza dalībvalstīm izpildīt savus pienākumus saskaņā ar šo direktīvu.

74 Ņemot vērā iepriekš minēto, Īrijai jānosaka naudas sods.

75 Attiecībā uz šī naudas soda aprēķināšanu jāatgādina, ka Tiesai, īstenojot tai šajā ziņā Komisijas priekšlikumu ietvaros esošo novērtējuma brīvību, naudas soda – kuru dalībvalstij var piespriest maksāt saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu – apmērs jānosaka tādējādi, lai tas būtu, pirmkārt, pielāgots apstākļiem un, otrkārt, samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Šajā ziņā būtiski ir tādi faktori kā konstatētās pienākumu neizpildes smagums, tās ilgums un attiecīgās dalībvalsts maksātspēja (spriedums, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 73. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 Pirmām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma smagumu jāatgādina, ka pienākums veikt valsts pasākumus, lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu transponēšanu, un pienākums paziņot šos pasākumus Komisijai ir dalībvalstu pienākumi, kas ir būtiski, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, un ka šo pienākumu neizpilde tādējādi jāuzskata par tādu, kurai ir noteikta smaguma pakāpe (spriedums, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).

77 Šajā lietā jākonstatē – kā izriet no šā sprieduma 42. punkta –, ka argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa, kuru Komisija ir pagarinājusi, beigās, proti, 2022. gada 23. februārī, Īrija nebija izpildījusi tai Direktīvā 2018/1972 noteiktos transponēšanas pienākumus, tāpēc Savienības tiesību efektivitāte nav tikusi nodrošināta. Šīs pienākumu neizpildes smagumu pastiprina apstāklis, ka šajā datumā Īrija vēl nebija paziņojusi nevienu šīs direktīvas transponēšanas pasākumu.

78 Turklāt, kā uzsver Komisija, Direktīva 2018/1972 ir galvenais tiesību akts elektronisko sakaru jomā.

79 Vispirms – it īpaši saskaņā ar Direktīvas 2018/1972 1. panta 1. punktu ar to "izveido saskaņotu satvaru elektronisko sakaru tīklu, elektronisko sakaru pakalpojumu, saistīto iekārtu un saistīto pakalpojumu, kā arī konkrētu galiekārtu aspektu regulēšanai. Tā nosaka valsts regulatīvo iestāžu un attiecīgā gadījumā citu kompetento iestāžu uzdevumus un izveido procedūru kopumu, lai nodrošinātu tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu visā Savienībā".

80 Turpinot – saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 2. punktu tās mērķis ir, no vienas puses, ieviest tādu elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu iekšējo tirgu, kas rada ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu un ieviešanu, noturīgu konkurenci, elektronisko sakaru pakalpojumu sadarbspēju, pieejamību, tīklu un pakalpojumu drošību un labumu galalietotājam un, no otras puses, ar pilnvērtīgas konkurences un izvēles palīdzību visā Savienībā nodrošināt kvalitatīvus, lētus, publiski pieejamus pakalpojumus, novērst apstākļus, kuros tirgus nepietiekami apmierina galalietotāju vajadzības, tostarp galalietotāju ar invaliditāti vajadzības, lai viņi varētu piekļūt pakalpojumiem vienlīdzīgi ar citiem, un noteikt nepieciešamās galalietotāju tiesības.

81 Visbeidzot – kā izriet no minētās direktīvas 2. un 3. apsvēruma, ar to ir izdarīti grozījumi tiesiskajā regulējumā, kas bija spēkā pirms tās pieņemšanas, lai ņemtu vērā tehnoloģiju un tirgus attīstību.

82 Jānorāda, kā pamatoti norāda Komisija – tas, ka Īrija nav transponējusi Direktīvu 2018/1972, pirmkārt, kaitē regulēšanas praksei visā Savienībā attiecībā uz elektronisko sakaru sistēmas pārvaldību, atļaujām, kas saistītas ar radiofrekvenču spektru, un noteikumiem par piekļuvi tirgum. Tāpēc uzņēmumi negūst labumu ne no saskaņotākām un paredzamākām procedūrām esošā spektra lietošanas tiesību piešķiršanai vai atjaunošanai, ne no regulēšanas paredzamības, kas izriet no spektra izmantošanas licenču minimālā 20 gadu termiņa. Šādi trūkumi tieši ietekmē ļoti augstas veiktspējas tīklu pieejamību un izvēršanu Savienībā. Otrkārt, patērētāji nevar izmantot virkni reālu ieguvumu, kas tiem piešķirti ar šo direktīvu, piemēram, risinājumus, lai piekļūtu cenas ziņā pieejamu sakaru pakalpojumu sniegšanai, prasību viņiem sniegt skaidru informāciju par līgumiem, pienākumu piemērot pārredzamus tarifus, tīklu nodrošinātāju maiņas vienkāršošanu, lai veicinātu pieejamākas mazumtirdzniecības cenas, un pienākumu operatoriem sniegt galalietotājiem ar invaliditāti līdzvērtīgu piekļuvi sakaru pakalpojumiem.

83 Tomēr, novērtējot pārkāpuma smagumu, lai noteiktu naudas soda apmēru, jāņem vērā, ka tiesvedības laikā Īrija ir paziņojusi Komisijai visu Direktīvas 2018/1972 normu transponēšanas pasākumus.

84 Otrām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu jāatgādina, ka tas principā jānovērtē, ņemot vērā datumu, kurā Tiesa izvērtē faktus, un ka šis faktu vērtējums jāuzskata par notikušu brīdī, kad tiek pabeigta tiesvedība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 66. un 79. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

85 Pirmkārt, attiecībā uz to, kad sākas laikposms, kas jāņem vērā, nosakot atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliekamā naudas soda apmēru, Tiesa ir nospriedusi, ka – atšķirībā no dienas kavējuma naudas gadījuma – atsauces datums, lai izvērtētu aplūkotās pienākuma neizpildes ilgumu, ir nevis datums, kurā ir beidzies argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, bet gan attiecīgajā direktīvā paredzētais transponēšanas termiņa beigu datums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 79. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 90. punkts).

86 Šajā lietā nav pamatoti apstrīdēts, ka, beidzoties Direktīvas 2018/1972 124. pantā paredzētajam transponēšanas termiņam, proti, 2020. gada 21. decembrī, Īrija nebija pieņēmusi normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šīs direktīvas pilnīgu transponēšanu, un arī – tātad – nebija paziņojusi tos Komisijai.

87 Otrkārt, 2024. gada 12. februāra apsvērumos par Komisijas secinājumu pielāgošanu Īrija neapstrīd, ka Direktīvas 2018/1972 transponēšana Īrijas tiesībās var tikt uzskatīta par pabeigtu 2023. gada 1. decembrī.

88 No tā izriet, ka šī sprieduma 42. punktā konstatētā pienākumu neizpilde turpinājās laikposmā no 2020. gada 22. decembra līdz 2023. gada 30. novembrim, proti, 1073 dienas, un tas ir ļoti ilgs laikposms.

89 Tomēr jāņem vērā, ka šis ilgums daļēji varēja izrietēt no ārkārtas apstākļiem, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju. Īrija apgalvo, un tas netiek apstrīdēts, ka šie neparedzamie un no tās gribas neatkarīgie apstākļi ir aizkavējuši Direktīvas 2018/1972 transponēšanai nepieciešamo likumdošanas procesu un tādējādi pagarinājuši laikposmu, kurā turpinājās šī pienākumu neizpilde.

90 Trešām kārtām, runājot par attiecīgās dalībvalsts maksātspēju, no Tiesas judikatūras izriet, ka jāņem vērā šīs dalībvalsts IKP, kāds tas ir brīdī, kad Tiesa pārbauda faktus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 85. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 97. punkts).

91 Prasības pieteikumā Komisija ierosina ņemt vērā ne tikai Īrijas IKP, bet arī tās institucionālo ietekmi Savienībā, ko izsaka vietu skaits, kāds šai dalībvalstij ir Eiropas Parlamentā. Komisija arī uzskata, ka jāizmanto korekcijas koeficients 4,5, lai nodrošinātu soda, kuru tā lūdz Tiesu noteikt minētajai dalībvalstij, samērīgumu un preventīvo raksturu.

92 Tomēr Tiesa nesen ļoti skaidri ir precizējusi, no vienas puses, ka attiecīgās dalībvalsts institucionālās ietekmes ņemšana vērā nešķiet nepieciešama, lai nodrošinātu pietiekamu preventīvu ietekmi un liktu šai dalībvalstij mainīt savu pašreizējo vai nākotnes rīcību, un, no otras puses, ka Komisija nav pierādījusi objektīvus kritērijus, uz kuru pamata tā ir noteikusi korekcijas koeficienta vērtību 4,5 (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 20. janvāris, Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*), C-51/20, EU:C:2022:36, 115. un 117. punkts).

93 Ņemot vērā šīs lietas apstākļus un Tiesas rīcības brīvību, kas atzīta LESD 260. panta 3. punktā, kurā paredzēts, ka tā nevar attiecībā uz tās uzlikto naudas sodu, pārsniegt Komisijas norādīto summu, jāuzskata, ka, lai efektīvi novērstu tādu pārkāpumu atkārtošanos nākotnē, kas ir līdzīgi Direktīvas 2018/1972 124. panta pārkāpumam un kas ietekmē Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, var prasīt piemērot naudas sodu 4 500 000 EUR.

94 Tātad Īrijai jāpiespriež samaksāt Komisijai naudas sodu 4 500 000 EUR.

Par tiesāšanās izdevumiem

95 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši šā reglamenta 141. panta 1. punktam pusei, kas atsakās no prasības, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja pretējā puse to ir prasījusi apsvērumos par atteikšanos no prasības. 141. panta 2. punktā tomēr ir paredzēts, ka pēc tā lietas dalībnieka pieteikuma, kurš atsakās no prasības, tiesāšanās izdevumus sedz otrs lietas dalībnieks, ja to pamato tā rīcība. Visbeidzot – saskaņā ar minētā 141. panta 4. punktu, ja nav prasījumu par tiesāšanās izdevumiem, katrs lietas dalībnieks savus tiesāšanās izdevumus sedz pats.

96 Šajā gadījumā, lai gan Komisija ir prasījusi piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un pienākumu neizpilde ir tikusi konstatēta, šī iestāde ir daļēji atteikusies no savas prasības, neprasot, lai šī dalībvalsts atlīdzina ar šo prasību saistītos tiesāšanās izdevumus. Turklāt savos apsvērumos par Komisijas atteikšanos no prasības minētā dalībvalsts nav lūgusi piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

97 Ņemot to vērā, jānorāda, ka Komisijas atteikšanās no prasības bija Īrijas attieksmes rezultāts, jo šī dalībvalsts pieņēma un paziņoja Komisijai Direktīvas 2018/1972 pilnīgas transponēšanas pasākumus tikai pēc šīs prasības celšanas, un ka šīs attieksmes dēļ šīs iestādes lūgums piespriest minētajai dalībvalstij maksāt kavējuma naudu ir zaudējis priekšmetu un Komisija to ir atsaukusi.

98 Šādos apstākļos, tā kā nevar atbilstoši nošķirt tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar šī sprieduma 42. punktā konstatēto pienākumu neizpildi, un tos, kas saistīti ar Komisijas daļēju atteikšanos no prasības, jānolemj, ka Īrija sedz savus, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

1) Tā kā Īrija argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa – ko Eiropas Komisija ir pagarinājusi – beigās nav pieņēmusi normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi, un tātad nav informējusi Komisiju par šādiem aktiem, tā nav izpildījusi saskaņā ar šīs direktīvas 124. panta 1. punktu tai saistošos pienākumus.

2) Īrija samaksā Eiropas Komisijai naudas sodu 4 500 000 EUR.

3) Īrija sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]